

การเปรียบเทียบประสิทธิผลทางการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนที่ไป
เรียนในประเทศจีนกับผู้เรียนในประเทศไทย
A comparison of learning effectiveness in Chinese
language between outbound and non-outbound
Thai students

ธัญภา พลานุกุลวงศ์¹

Thanyapa Palanukulwong

ณัฐพร แซ่เตี๋ย²

Nattaporn Saetia

บุญทิวา จันทรเจริญ³

Bunthiwa Jantarajaroen

Abstract

A common belief among educators and language learners is that the best way to learn a language is to live in a country where the language is used (Tanaka and Ellis, 2003). This study aimed to investigate the

¹รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

Associate Professor, Ph.D., Department of Languages and Linguistics, Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

²อาจารย์ ภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
Lecturer, Department of Languages and Linguistics, Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

³อาจารย์ ภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
Lecturer, Department of Languages and Linguistics, Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

effectiveness of study abroad on students' Chinese proficiency. The two subject groups consisted of 22 third-year students at the Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, majoring in Chinese who went to further their study in China for one year and 18 students of the same major who chose to further their study in Thailand. The research instruments included a test of speaking proficiency and an HSK Chinese proficiency test measuring listening, reading, and writing abilities.

The findings reveal the following: 1) the speaking, listening, reading, and writing abilities of the subjects who studied in China increased significantly higher than those of the students who studied in Thailand. In addition, there was a significant relationship between the study abroad experience and the subjects' gains in speaking and listening skills. There was a significantly negative correlation between the subjects' initial language proficiency and gains in listening, reading and writing scores and HSK scores as a whole, indicating that students with low initial language proficiency benefit more from the study abroad experiences than those with higher initial proficiency. The study, therefore, suggests that, in order to improve their language proficiency, learners of a foreign language, particularly low-proficient ones, go and live in the country of the target language.

Keywords: Foreign language learning, study in China, language skills

บทคัดย่อ

นักการศึกษาและผู้เรียนภาษาเชื่อว่า การได้ไปเรียนภาษาในประเทศที่ใช้ภาษานั้นๆ เป็นการเรียนภาษาที่ได้ผลที่สุด (Tanaka and Ellis, 2003) งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาประสิทธิผลของการไปศึกษาในประเทศจีน ต่อระดับความสามารถทางภาษาจีน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ไปศึกษาต่อในประเทศจีนเป็นเวลาหนึ่งปี จำนวน 22 คน และกลุ่มที่ศึกษาต่อในประเทศไทย จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบทดสอบทักษะการพูดและแบบทดสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK ใช้ทดสอบทักษะการฟัง การอ่านและการเขียน

ผลการวิจัยพบว่าความสามารถด้านการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนของกลุ่มที่ไปศึกษาต่อในประเทศจีนสูงกว่าความสามารถของกลุ่มที่ไม่ไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่าประสบการณ์ในประเทศจีนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพัฒนาการของทักษะการพูดและการฟัง พื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนก่อนไปศึกษาต่อ มีความสัมพันธ์ในด้านลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพัฒนาการของทักษะการฟัง การอ่าน การเขียนและคะแนนรวมของ HSK กล่าวคือผู้มีพื้นฐานความรู้ต่ำก่อนไป จะได้ประโยชน์จากการไปศึกษาต่อมากกว่าผู้มีพื้นฐานเดิมสูง ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือการสนับสนุนให้ผู้เรียนภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่มีพื้นฐานความสามารถต่ำ ได้มีโอกาสไปใช้ชีวิตในประเทศที่ใช้ภาษานั้นๆ เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา

คำสำคัญ: การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การศึกษาในประเทศจีน ทักษะทางภาษา

บทนำ

ในบรรดาภาษาต่างประเทศที่สอนในประเทศไทย นอกจากภาษาอังกฤษแล้ว ภาษาจีนเป็นภาษาที่มีการสอนในทุกระดับการศึกษาและทุกภูมิภาค มีผู้เรียนมากเป็นลำดับสองรองจากภาษาอังกฤษ การเรียนการสอนภาษาจีนในปัจจุบันเติบโตอย่างรวดเร็ว มีจำนวนผู้เรียนเพิ่มขึ้น จำนวนผู้เรียนภาษาจีนมีมากกว่า 800,000 คน (Renliang, 2015) นอกจากการเรียนภาษาจีนในประเทศไทย ผู้เรียนชาวไทยส่วนหนึ่งไปเรียนภาษาจีนในประเทศจีนในทุกระดับ จำนวนนักศึกษาชาวไทยที่ไปเรียนภาษาจีนในต่างประเทศมีมากขึ้นทุกๆ ปี ในปีพ.ศ. 2557 มีนักศึกษาต่างชาติจำนวนถึง 377,054 คนที่ศึกษาอยู่ในประเทศจีน ในจำนวนนี้มีนักศึกษาจากประเทศไทยถึง 21,296 คน นับเป็นจำนวนมากเป็นลำดับที่ 3 ของนักศึกษาต่างชาติ (Renliang, 2015)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสารคณะศิลปศาสตร์ เริ่มเปิดสอนครั้งแรกในปีการศึกษา 2548 มีการปรับปรุงเป็นหลักสูตรวิชาภาษาจีน ในปี พุทธศักราช 2554 ตั้งแต่เปิดหลักสูตรจนถึงปัจจุบัน หลักสูตรได้จัดการเรียนการสอนแบบ Program 3+1 กล่าวคือ นักศึกษาเรียนชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ที่ประเทศไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ส่วนในชั้นปีที่ 3 นักศึกษาสามารถเลือกที่จะไปเรียนที่มหาวิทยาลัยในจีนหรือเลือกเรียนต่อในคณะศิลปศาสตร์ การจัดการเรียนการสอนเช่นนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สนใจที่จะพัฒนาความสามารถภาษาจีนของตน มีทางเลือกที่จะไปพัฒนาความสามารถทางภาษา ในประเทศเจ้าของภาษา การจัดการเรียนการสอนทั้งในประเทศจีนและประเทศไทย เป็นไปตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 โดยมีรายวิชาและเนื้อหาเดียวกันหรือเทียบเคียงกันได้ แต่มีบริบทการเรียนภาษาที่แตกต่างกัน

หนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ คือบริบทการเรียนของผู้เรียน บริบทในการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือ

ภาษาต่างประเทศ มีสามลักษณะ ลักษณะที่หนึ่งคือการเรียนภาษาในห้องเรียน ในสภาพแวดล้อมที่มีการใช้ภาษาแม่ ผู้เรียนจะใช้ภาษาที่เรียนในห้องเรียนและในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิชาการเท่านั้น (foreign-language classroom) ลักษณะที่สองเป็นการเรียนแบบซึ่มซับที่ผู้เรียนจะเรียนภาษาในประเทศของตนเอง แต่ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการเรียนภาษาและจะใช้ภาษาที่เรียนเป็นหลักแทนการใช้ภาษาแม่ (domestic immersion) ลักษณะสุดท้ายคือการที่ผู้เรียนไปเรียนในประเทศที่ใช้ภาษานั้นๆ เป็นการเรียนภาษาทั้งในและนอกห้องเรียน (study abroad) (Collentine 2009, p. 218)

เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันทั้งจากนักการศึกษาและผู้อยู่ในวงการเรียนภาษารวมทั้งผู้ปกครองและผู้เรียนภาษาว่าวิธีการเรียนภาษาต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพที่สุด ได้ผลที่สุดและเป็นวิธีการเดียวที่เป็นประโยชน์ที่สุดต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาแก่ผู้เรียนคือการได้ไปอาศัยอยู่และใช้ภาษาในประเทศที่มีการพูดภาษานั้นๆ (Baro & Serrano, 2011; DeKeyser, 2007) โดยทั่วไป ผู้เรียนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นผู้เรียนภาษาในห้องเรียนอยู่แล้ว แรงเสริมจากการได้มีโอกาสไปใช้ชีวิตและใช้ภาษาในประเทศเจ้าของภาษา เป็นการเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษานอกชั้นเรียน การเรียนภาษาทั้งในห้องเรียนและนอกชั้นเรียนจึงเป็นบริบทการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพยิ่ง เพราะจะช่วยพัฒนาทั้งทักษะภาษาและทักษะทางวัฒนธรรม (Tanaka & Ellis, 2003; Baro & Serrano, 2011)

ความนิยมในการเรียนภาษาเพิ่มเติมในต่างประเทศมีมากขึ้นทั้งในอเมริกา ยุโรป (Baro & Serrano, 2011) และเอเชีย มีโครงการศึกษาต่างประเทศมากมายที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ไปเรียนภาษาในประเทศเจ้าของภาษา ในสหราชอาณาจักรมีการบังคับให้นักศึกษาวิชาเอกภาษาต่างประเทศไปเรียนที่ต่างประเทศ (Lafford & Collentine, 2006) แต่ถึงแม้ความนิยมในการส่งเสริมให้ผู้เรียนไปศึกษาและใช้ชีวิตในประเทศเจ้าของภาษาจะมีมากขึ้น แต่งานวิจัยที่ศึกษาในเรื่องเหล่านี้ในช่วงแรก ยังมีปริมาณค่อนข้างน้อย (Baro & Serrano, 2011)

งานวิจัยงานแรกๆที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางภาษาและการได้ใช้ชีวิตในประเทศเจ้าของภาษาและได้รับการอ้างอิงถึงมากที่สุดคืองานของ Carroll (1967 Cited in DeKeyser, 1991) ที่ศึกษาการไปเรียนภาษาในประเทศเจ้าของภาษาของนักศึกษาชาวอเมริกันจำนวน 2,782 คนที่เรียนวิชาเอกภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลีเลียนและรัสเซีย ผู้วิจัยพบว่าปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมทักษะการฟังคือ ระยะเวลาที่ผู้เรียนใช้ในต่างประเทศและอายุที่ผู้เรียนเริ่มเรียนภาษาต่างประเทศ งานของ Carroll ทำให้เกิดความสนใจและมีงานวิจัยตามมาอีกมากมาย ทำให้เกิดความเชื่อว่า การเรียนภาษาในบริบทแบบธรรมชาติที่ไม่ใช่สภาพของห้องเรียนจะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาได้ (Tanaka & Ellis, 2003)

งานวิจัยเกี่ยวกับการไปใช้ชีวิตและเรียนภาษาในประเทศเจ้าของภาษามีจำนวนมากขึ้น มีงานวิจัยที่สนับสนุนว่าการไปใช้ชีวิตและเรียนภาษาในประเทศเจ้าของภาษาช่วยพัฒนาศักยภาพทางภาษาของผู้เรียนมากกว่าการเรียนในชั้นเรียนในประเทศ (Du, 2013) Barber (2006, Cited in DeKeyser, 2007) กล่าวว่า การเรียนในต่างประเทศเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดีที่สุดที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งภาษาและวัฒนธรรม

การสำรวจผลการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนภาษาในประเทศเจ้าของภาษาของ Freed และ Coleman พบว่าผู้เรียนที่มีโอกาสไปเรียนภาษาในประเทศที่ใช้ภาษานั้นๆ จะสามารถพูดภาษาได้ถูกต้องกว่าและมีความซับซ้อนของโครงสร้างภาษามากกว่าผู้ไม่ได้ไป จะมีความคล่องแคล่วกว่า มีพัฒนาการทักษะการพูดมากกว่าทักษะไวยากรณ์ การฟังและการอ่าน มีความสามารถด้านคำศัพท์สูงกว่าผู้ไม่ไป นอกจากนี้ผู้เรียนที่มีทักษะทางภาษาต่ำก่อนไป จะได้ประโยชน์จากการไปใช้ชีวิตและเรียนภาษาในประเทศเจ้าของภาษามากกว่าผู้ที่มีทักษะสูง (Freed 1995, 1998; Coleman, 1997 Cited in Tanaka & Ellis, 2003) อย่างไรก็ตาม มีงานวิจัยที่ไม่พบว่าการเรียนภาษาในประเทศเจ้าของภาษาช่วยให้เกิดการเรียนรู้ภาษาเพิ่มขึ้น ขณะที่การเรียนภาษาในชั้นเรียนจะ

ช่วยเพิ่มความสามารถมากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะทางไวยากรณ์ (Collentine, 2004; Kinginger, 2011)

ทักษะที่งานวิจัยเกี่ยวกับการไปใช้ชีวิตและเรียนภาษาในประเทศเจ้าของภาษาให้ความสำคัญมากที่สุดคือทักษะการพูด เนื่องจากเป็นทักษะที่เชื่อกันว่า ผู้เรียนที่ไปใช้ชีวิตและเรียนภาษาในประเทศเจ้าของภาษาสามารถพัฒนาได้มากที่สุด (Baro & Serrano, 2011) ตัวอย่างเช่น Freed et al. (2004) ศึกษาผู้เรียนภาษาฝรั่งเศส 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่เรียนในประเทศฝรั่งเศส กลุ่มเรียนแบบซึมซับ (immersion setting) ในประเทศของตัวเองและกลุ่มที่เรียนในชั้นเรียนปกติ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มที่เรียนในชั้นเรียนปกติมีพัฒนาการน้อยที่สุดในด้านการพูดและกลุ่มที่เรียนแบบซึมซับมีพัฒนาการดีกว่ากลุ่มที่ไปเรียนในประเทศฝรั่งเศส ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากลุ่มที่เรียนแบบซึมซับใช้เวลาในการฝึกเขียนและฝึกพูดมากกว่ากลุ่มที่เรียนในชั้นเรียนปกติและกลุ่มที่ไปเรียนต่างประเทศซึ่งจะใช้ภาษาแม่ในห้องเรียนมากกว่าใช้ภาษาฝรั่งเศส ผู้วิจัยสรุปว่าผู้เรียนที่ได้มีโอกาสใช้ภาษาที่เรียนจะมีพัฒนาการในแง่ของความคล่องมากกว่าผู้ที่ใช้น้อยกว่า

ด้านการฟัง Brecht et al. (1995) ศึกษาพัฒนาการภาษารัสเซียของนักศึกษาอเมริกันที่ไปเรียนในประเทศรัสเซีย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการด้านการฟัง มีผู้เรียนร้อยละ 40 ที่สามารถพัฒนาความสามารถด้านการพูดไปถึงระดับสูง ขณะที่ มีผู้เรียนในประเทศจำนวนน้อยมากที่สามารถพัฒนาไปในระดับนี้ได้และต้องใช้เวลาเรียนถึง 4 ปี ผู้เรียนเพศชายจะมีความเป็นไปได้มากกว่าเพศหญิงที่จะพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการฟัง ผู้เรียนอายุน้อยมีพัฒนาการด้านการฟังมากกว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า

มีงานวิจัยจำนวนน้อยที่ศึกษาทักษะการเขียน งานของ Sasaki (2011) ศึกษาพัฒนาการทางด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาญี่ปุ่นที่ไปเรียนในต่างประเทศและกลุ่มที่เรียนในประเทศ ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มที่เรียนในต่างประเทศมีพัฒนาการดีกว่าในด้านกลยุทธ์การเขียนและรูปแบบการเขียน Baro และ Serrano (2011) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดและการเขียนของนักศึกษาชาวสเปนที่เรียน

ภาษาอังกฤษในประเทศสเปนและในประเทศอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่าทั้งสองกลุ่มมีพัฒนาการความคล่อง ความถูกต้อง การใช้คำศัพท์และความซับซ้อนทางภาษาไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยสรุปว่าระยะเวลาสองหรือสามเดือนที่ไปศึกษาในต่างประเทศไม่นานพอที่จะทำให้เกิดความแตกต่างในการพัฒนาทางภาษา

ในด้านการอ่าน Dewey (2004) ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการอ่านของนักศึกษาชาวอเมริกันที่เรียนภาษาญี่ปุ่นแบบซึมซับภายในประเทศ (Immersion) และที่ไปเรียนในประเทศญี่ปุ่น ผู้วิจัยพบว่าผู้เรียนที่ไปเรียนในประเทศญี่ปุ่นมีความมั่นใจในด้านการอ่านมากกว่า

ถึงแม้ว่าจะมีงานวิจัยจำนวนมากเกี่ยวกับการไปเรียนภาษาในประเทศเจ้าของภาษา ต่อการพัฒนาการทางภาษา แต่งานส่วนใหญ่ศึกษาภาษาในยุโรป มีงานวิจัยจำนวนน้อยที่ศึกษาภาษาอื่นๆ เช่น ภาษาจีน ซึ่งเป็นภาษาที่มีความสำคัญในบริบทสังคมโลกในปัจจุบัน และจำนวนนักศึกษาต่างชาติในจีนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก 180 ประเทศทั่วโลก (CUCAS, 2013) จีนประมาณการว่าในปี 2020 จะมีนักศึกษาต่างชาติในประเทศจีนถึง 500,000 คน (China Scholarship Council, 2013) จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่เรียนภาษาจีนมีมากขึ้นทุกๆ ปี แต่งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาจีน รวมทั้งประสิทธิผลของการเรียนภาษาจีนในประเทศจีนยังมีน้อย (Wright & Zhang, 2014)

งานของ Du (2013) เป็นงานไม่กี่ชิ้นที่ศึกษาผลของการไปใช้ชีวิตและเรียนภาษาจีนในประเทศจีนของชาวอเมริกัน ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมีพัฒนาทักษะการพูดอย่างต่อเนื่อง Liu (2010) ก็พบว่าชาวอเมริกันที่ไปเรียนภาษาจีนในประเทศจีนมีพัฒนาการทางภาษาเพิ่มมากขึ้น ส่วน Wright & Zhang (2014) พบว่านักศึกษาของสหราชอาณาจักรที่ไปศึกษาในประเทศจีนเป็นเวลา 8 เดือน มีความสามารถด้านการพูดสูงขึ้น แต่ความสามารถด้านการเขียนเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย

การสำรวจงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ยังไม่พบว่าม้งานวิจัยชิ้นใดที่ศึกษาประสิทธิผลของการไปเรียนภาษาต่อในประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาประสิทธิผลของการไปเรียนภาษาในประเทศจีนเป็นเวลา 1 ปีการศึกษา ต่อระดับความสามารถทางภาษาจีนของผู้เรียน โดยเปรียบเทียบความสามารถและพัฒนาการด้านภาษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 กลุ่มที่เลือกไปเรียนในประเทศจีนและกลุ่มที่เลือกเรียนต่อในประเทศไทย เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศิลปศาสตร์ ที่สนใจจะไปเรียนต่อในประเทศจีน และเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับหลักสูตรภาษาจีนในสถาบันต่างๆทั่วประเทศ ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาประสิทธิผลของบริบทการเรียนภาษาต่างประเทศสองรูปแบบคือ บริบทการเรียนในห้องเรียน ในสภาพแวดล้อมที่มีการใช้ภาษาแม่และผู้เรียนจะใช้ภาษาที่เรียนในห้องเรียนและในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ (foreign-language classroom) และบริบทการเรียนภาษาที่ผู้เรียนไปเรียนและใช้ภาษาในประเทศเจ้าของภาษา เป็นการเรียนภาษาทั้งในและนอกห้องเรียน (study abroad)

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เปรียบเทียบความสามารถด้านการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศิลปศาสตร์ กลุ่มที่ไปเรียนต่อในประเทศจีนและกลุ่มที่ไม่ไป
2. เปรียบเทียบพัฒนาการด้านการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศิลปศาสตร์ กลุ่มที่ไปเรียนต่อในประเทศจีนและกลุ่มที่ไม่ไป
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ต่างประเทศและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนกับคะแนนพัฒนาการทางภาษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) ตัวแปรต้น (independent variable) คือบริบทการเรียนภาษาจีนในประเทศจีนและในประเทศไทยของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน หลักสูตรปรับปรุง 2554 เป็นเวลาหนึ่งปีการศึกษา ตัวแปรตาม (dependent variable) คือระดับความสามารถภาษาจีนในด้านการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนของผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม

1. ประชากรที่ศึกษา

ประชากรเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน หลักสูตรปรับปรุง 2554 ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 86 คน

กลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนทั้งสิ้น 40 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มนักศึกษาที่ไปศึกษาต่อในประเทศจีน จำนวน 24 คน (ต่อไปนี้จะเรียกว่า กลุ่มที่ไปจีน) ต่อมาในภายหลังมีผู้ถอนตัว 2 คนเพราะปัญหาส่วนตัว ทำให้ไม่สามารถเข้ารับการทดสอบตามข้อกำหนดของการวิจัย ทำให้เหลือกลุ่มตัวอย่างเพียง 22 คน เป็นชาย 3 คน หญิง 19 คน กลุ่มตัวอย่าง 2 คนเลือกไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง (Beijing Language and Culture University) ในกรุงปักกิ่ง ที่เหลือไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยฟู่ตัน (Fudan University) เมืองเซี่ยงไฮ้และมหาวิทยาลัยเสฉวน (Sichuan University) เมืองเฉิงตู มหาวิทยาลัยละ 10 คน

กลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาต่อในประเทศไทย จำนวน 24 คนที่ได้คัดเลือกจากวิธีการสุ่มแบบง่ายจากนักศึกษาที่ยังคงศึกษาต่อในประเทศไทย (ต่อไปนี้จะเรียกว่า กลุ่มที่ไม่ไป) ภายหลังมีผู้ถอนตัว 6 คน เนื่องจากปัญหาส่วนตัว ทำให้ไม่สามารถเข้ารับการทดสอบตามข้อกำหนดของการวิจัย เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ มีนักศึกษาในกลุ่มนี้รวม 18 คน เป็นชาย 3 คน หญิง 15 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบทดสอบทักษะการพูดสร้างขึ้นโดยนักวิจัยตามแนวการทดสอบความสามารถด้านการพูดของแบบทดสอบ TOEIC ประกอบด้วย 3 ตอนคือตอนที่ 1 เป็นการพูดสนทนาทั่วไปเกี่ยวกับตัวผู้เรียน เช่น ครอบครัว กิจกรรมยามว่าง ความสนใจ ความคิดเห็นต่อประเทศจีนและคนจีน ตอนที่ 2 เป็นการบรรยายภาพที่มีเนื้อหาต่อเนื่อง 3 ภาพและตอนที่ 3 เป็นการถามความคิดเห็นว่าเมื่อจบการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะศึกษาต่อหรือทำงานและให้เหตุผลประกอบ เกณฑ์ในการให้คะแนนทั้ง 3 ตอนใช้เกณฑ์ของแบบทดสอบ TOEIC คือ ตอนที่ 1 และ 2 ให้คะแนนเป็นระดับ 0-3 และตอนที่ 3 ให้คะแนนเป็นระดับ 0-5

การทดสอบการพูดใช้เวลาประมาณ 10-15 นาทีต่อกลุ่มตัวอย่างหนึ่งคน ผู้สัมภาษณ์เป็นอาจารย์ผู้สอนภาษาจีนชาวจีนสองท่านและชาวไทยหนึ่งท่าน

2.2 แบบทดสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (Hanyu Shuiping Kaoshi: HSK) ใช้ทดสอบทักษะการฟัง การอ่านและการเขียน แบบทดสอบ HSK แบ่งระดับความสามารถออกเป็น 6 ระดับ ตั้งแต่ HSK 1-HSK 6 โดย HSK 1-2 ทดสอบทักษะการฟังและอ่าน เกณฑ์ผ่านคือ 120 คะแนนจากคะแนนเต็ม 200 คะแนน ส่วน HSK 3-6 ทดสอบทักษะการฟัง การอ่านและการเขียน เกณฑ์ผ่านคือ 180 คะแนนจากคะแนนเต็ม 300 คะแนน

3. วิธีการเก็บข้อมูล

ระยะที่ 1 กรกฎาคม-สิงหาคม 2557 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เข้ารับการทดสอบความสามารถด้านการพูดและการทดสอบ HSK (pre-test)

ระยะที่ 2 สิงหาคม 2557-กรกฎาคม 2558 กลุ่มที่ไปจีนเดินทางไปศึกษาต่อในประเทศจีน ส่วนกลุ่มที่ไม่ไปจีนเข้าศึกษาต่อชั้นปีที่ 3 ณ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ระยะที่ 3 สิงหาคม 2558-มกราคม 2559 กลุ่มที่ไปจีน เดินทางกลับจาก ประเทศจีน กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เข้ารับการทดสอบความสามารถด้านการพูดและการทดสอบ HSK (post-test)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และใช้สถิติเชิงอ้างอิงได้แก่ independent t-test เพื่อเปรียบเทียบความสามารถระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ใช้ dependent t-test เพื่อเปรียบเทียบความสามารถภายในกลุ่มตัวอย่างและใช้ Pearson Product Moment Correlation เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ต่างประเทศและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนกับพัฒนาการด้านภาษา

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับของวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เปรียบเทียบความสามารถด้านการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนของ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศิลปศาสตร์ กลุ่มที่ไปเรียนต่อในประเทศจีนและกลุ่มที่ไม่ไป
2. เปรียบเทียบพัฒนาการด้านการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนของ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศิลปศาสตร์ กลุ่มที่ไปเรียนต่อในประเทศจีนและกลุ่มที่ไม่ไป
3. ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ต่างประเทศและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนกับคะแนนพัฒนาการทางภาษา
 1. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนของกลุ่มที่ไปเรียนต่อในประเทศจีนและกลุ่มที่ไม่ไป

1.1 ทักษะการพูด

ตาราง 1 เสนอผลการวัดทักษะการพูด ซึ่งแบ่งย่อยเป็นสามทักษะ การตอบคำถามและการบรรยายภาพให้คะแนนเป็นระดับ 0-3 และการแสดงความคิดเห็นให้คะแนนเป็นระดับ 0-5

ตาราง 1 ความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบทักษะการพูดก่อนและหลังของกลุ่มตัวอย่างทั้งสอง

ทักษะการพูด	ทดสอบก่อน (pre-test)				t-test	ทดสอบหลัง (post-test)				
	กลุ่มที่ไปจีน		กลุ่มที่ไม่ไป			กลุ่มที่ไปจีน		กลุ่มที่ไม่ไป		
	(N = 22)	(N = 18)	(N = 22)	(N = 18)		(N = 22)	(N = 18)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t-test
ตอบคำถาม	1.94	.58	2.04	.60	-.521	2.14	.42	2.00	.55	.891
บรรยายภาพ	1.67	.63	1.96	.67	-1.438	1.77	.54	1.52	.57	1.442
แสดงความคิดเห็น	2.86	.79	3.13	1.00	-.939	2.85	.63	2.59	2.85	1.182
คะแนนรวม	6.47	1.88	6.76	1.49	-1.036	6.76	1.49	6.11	1.67	1.291

จากตาราง 1 จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ก่อนที่กลุ่มที่ไปจีนจะเดินทางไปประเทศจีน (pre-test) กลุ่มที่ไม่ไปมีคะแนนการพูดสูงกว่ากลุ่มที่ไปจีนในทุกๆ ด้าน ถึงแม้ว่าจะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในการทดสอบครั้งหลัง (post-test) หลังจากกลุ่มที่ไปจีนกลับจากประเทศจีน กลุ่มที่ไปจีนมีคะแนนการพูดทุกด้านรวมทั้งคะแนนรวมสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ไป ถึงแม้ว่าจะเป็นความแตกต่างที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็แสดงถึงแนวโน้มว่ากลุ่มที่ไปจีนมีทักษะการพูดดีขึ้น โดยกลุ่มที่ไปจีนมีคะแนนสูงขึ้นในทุกทักษะ ขณะที่กลุ่มที่ไม่ไปมีคะแนนลดลงในทุกทักษะเช่นกัน

1.2 คะแนนสอบ HSK

ในการวิเคราะห์ผลการทดสอบทักษะการฟัง การอ่านและการเขียนโดยใช้แบบทดสอบ HSK ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์ห้ออกเป็นสองกลุ่มคือกลุ่มตัวอย่างที่เข้าสอบ HSK ระดับเดียวกันในการสอบครั้งแรกและครั้งหลัง และกลุ่มที่เปลี่ยนระดับการสอบ HSK ในการสอบครั้งหลัง เนื่องจากคะแนนของ HSK แต่ละระดับสะท้อนความสามารถที่ต่างกันและไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้

ในการสอบครั้งแรก กลุ่มที่ไปจีน 21 คนเข้าสอบ HSK 4 และหนึ่งคนเข้าสอบ HSK 5 ส่วนกลุ่มที่ไม่ไป 17 คน สอบ HSK 4 และหนึ่งคนสอบ HSK 5 ในการสอบครั้งหลัง กลุ่มที่ไปจีน 4 คน มีพัฒนาการทางภาษาสูงขึ้นหลังเดินทางกลับ จึงเข้ารับการทดสอบ HSK ในระดับที่สูงขึ้น โดย 3 คนเข้าสอบ HSK 5 และหนึ่งคนเข้าสอบ HSK 6 ขณะที่กลุ่มที่ไม่ไปจีนที่เหลือและกลุ่มที่ไม่ไปทุกคนยังเข้าทดสอบ HSK ระดับเดิม ผลการวิเคราะห์นำเสนอในตาราง 2

ตาราง 2 ความแตกต่างระหว่างคะแนน HSK ในการทดสอบก่อนและหลังของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เปลี่ยนระดับ
การสอบ HSK

HSK	ทดสอบก่อน (Pre-test)				ทดสอบหลัง (Post-test)							
	ระดับ	กลุ่มที่ไปเรียน (N=18)	S.D.	กลุ่มที่ไม่ไป (N=17)	t-test	ระดับ	กลุ่มที่ไปเรียน (N=18)	S.D.	กลุ่มที่ไม่ไป (N=17)	t-test		
ระดับ	4	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	4	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การฟัง	4	62.33	14.93	72.59	14.82	-2.038*	4	89.56	10.11	88.88	10.71	0.191
การอ่าน	4	57.39	21.03	74.82	17.96	-2.650*	4	82.71	12.72	86.88	10.72	-1.043
การเขียน	4	59.56	17.77	69.06	14.59	-1.724	4	76.44	8.99	77.59	11.53	-0.328
คะแนนรวม	4	179.28	38.43	216.47	44.27	-2.392*	4	248.72	28.83	253.35	27.79	-0.483
HSK		กลุ่มที่ไม่ไปเรียน (N=1)					กลุ่มที่ไม่ไปเรียน (N=1)					
การฟัง	5	78	-	98	-		5	-	-	96	-	-
การอ่าน	5	84	-	98	-		5	-	-	94	-	-
การเขียน	5	78	-	81	-		5	-	-	91	-	-
คะแนนรวม	5	240	-	277	-		5	-	-	281	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$

ในการสอบครั้งแรก (pre-test) กลุ่มที่ไม่ไปมีคะแนนรวมและคะแนนแยกตามทักษะสูงกว่ากลุ่มที่ไปจีนเป็นอย่างมากและอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มที่ไม่ไปมีคะแนนรวมคะแนนทักษะการฟังและทักษะการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ไปจีนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทักษะการเขียน กลุ่มที่ไม่ไปก็มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ไปจีน แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หลังจากกลับจากประเทศจีน กลุ่มที่ไปจีนมีคะแนนรวมและคะแนนแยกรายทักษะสูงขึ้นกว่าเดิม มีคะแนนรวมและคะแนนทุกทักษะใกล้เคียงกับคะแนนของกลุ่มที่ไม่ไป จีนไม่มีความแตกต่างระหว่างความสามารถของกลุ่มตัวอย่างทั้งสอง

2. เปรียบเทียบพัฒนาการด้านการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศิลปศาสตร์ กลุ่มที่ไปเรียนต่อในประเทศจีนและกลุ่มที่ไม่ไป

การศึกษาความแตกต่างของพัฒนาการ (Development: D) จะเห็นได้ชัดเจนขึ้นถึงการเปลี่ยนแปลงและความแตกต่างของความสามารถของกลุ่มตัวอย่างทั้งสอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ทักษะการพูด

ตาราง 3 ความแตกต่างระหว่างพัฒนาการทักษะการพูดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม

ทักษะการพูด	กลุ่มที่ไปจีน (N=22)					กลุ่มที่ไม่ไป (N=18)					t-test
	ทดสอบก่อน		ทดสอบหลัง		D	ทดสอบก่อน		ทดสอบหลัง		D	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
ตอบคำถาม	1.94	.58	2.14	.42	.20	2.04	.60	2.00	.55	-.04	1.698
บรรยายภาพ	1.67	.63	1.77	.54	.11	1.96	.67	1.52	.57	-.44	2.884**
แสดงความ คิดเห็น	2.86	.79	2.85	.63	-.01	3.13	1.00	2.59	2.85	-.54	2.338*
คะแนนรวม	6.47	1.88	6.76	1.49	.29	7.13	2.15	6.11	1.67	-1.02	2.862**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

D= Development พัฒนาการ

ในภาพรวม กลุ่มที่ไปจีนมีพัฒนาการทักษะการพูดสูงขึ้น ขณะที่กลุ่มที่ไม่ไปกลับมีทักษะการพูดโดยรวม ลดลงจากเดิม การทดสอบทางสถิติพบว่า กลุ่มที่ไปจีนมีพัฒนาการทางการพูดโดยรวมและทักษะการบรรยายภาพสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.862$, $t = 2.884$ โดยลำดับ $P < .01$) และมีพัฒนาการทักษะการแสดงความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ไปอย่างมีนัยสำคัญ ($t = 2.338$, $P < .05$)

2.2 คะแนนสอบ HSK

ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการของคะแนนสอบ HSK นำเสนอในตาราง 4-5 โดยตาราง 4 เป็นการเปรียบเทียบคะแนนของผู้ที่ยังคงสอบ HSK ในระดับเดิมทั้งการทดสอบก่อนและสอบหลัง ขณะที่ตาราง 5 แสดงพัฒนาการของผู้ที่สอบ HSK ในระดับที่สูงขึ้น

ตาราง 4 ความแตกต่างระหว่างคะแนน HSK ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงระดับการสอบ HSK

HSK	กลุ่มที่ป็นจีน (N = 18)						กลุ่มที่ไม่ไป (N = 18)										
	ทดสอบก่อน			ทดสอบหลัง			ทดสอบก่อน			ทดสอบหลัง			D	t-test			
	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD					
การฟัง	4 (N=18)	62.33	14.93	4	89.56	10.11	27.23	7.88**	4 (N=17)	72.59	14.82	4	88.88	10.71	16.29	8.256**	2.749**
การอ่าน	4 (N=18)	57.39	21.03	4	82.72	12.72	25.33	7.016**	4 (N=17)	74.82	17.96	4	86.88	10.72	12.06	3.864**	2.767**
การเขียน	4 (N=18)	59.56	17.77	4	76.44	8.99	16.88	5.473**	4 (N=17)	69.06	14.59	4	77.59	11.53	8.53	3.071**	2.006*
คะแนนรวม	4 (N=18)	179.28	48.43	4	248.72	28.83	69.44	9.311**	4 (N=17)	216.47	44.27	4	253.35	27.79	36.88	6.221**	3.392**
การฟัง	-	-	-	-	-	-	-	-	5 (N=1)	98	-	5	96	-	-2	N/A	N/A
การอ่าน	-	-	-	-	-	-	-	-	5 (N=1)	98	-	5	94	-	-4	N/A	N/A
การเขียน	-	-	-	-	-	-	-	-	5 (N=1)	81	-	5	91	-	10	N/A	N/A
คะแนนรวม	-	-	-	-	-	-	-	-	5 (N=1)	277	-	5	281	-	4	N/A	N/A

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ P <.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ P <.01 D = Development พัฒนาการ

กลุ่มที่ไปเงินจำนวน 18 คนที่สอบ HSK 4 ทั้งก่อนและหลัง มีพัฒนาการของคะแนน HSK สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในคะแนนรวมและทักษะการฟัง การพูด และการเขียน (Development = 69.44, 27.23, 25.33 และ 16.88 โดยลำดับ $P < .01$)

กลุ่มที่ไม่ไปที่สอบในระดับเดิมทั้งก่อนและหลัง คือ HSK 4 ก็มีพัฒนาการในคะแนนรวมของ HSK และมีคะแนนทักษะการฟัง การอ่านและการเขียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Development = 36.88, 16.29, 12.06 และ 8.53 โดยลำดับ $P < .01$) แต่มีพัฒนาการน้อยกว่ากลุ่มที่ไปเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มที่ไปเงินมีพัฒนาการด้านการฟัง การอ่านและคะแนน HSK รวม สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ไปที่ระดับ .01 ($t = 2.749, 2.767, 3.392$ โดยลำดับ) และมีพัฒนาการการเขียนสูงกว่าที่ระดับ .05 ($t = 2.006$)

เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีพัฒนาการในด้านการฟังมากที่สุด รองลงมาคือการอ่านและลำดับสุดท้ายคือการเขียน แต่กลุ่มที่ไปเงินมีพัฒนาการด้านการฟัง การอ่านและการเขียนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังได้กล่าวมาแล้ว

กล่าวโดยสรุป หลังจากจบการศึกษาชั้นปีที่ 3 กลุ่มที่ไปเงินมีการพัฒนาทักษะทางการฟัง การอ่านและการเขียนเพิ่มขึ้นมาก ขณะที่กลุ่มที่ไม่ไปก็มีความสามารถเพิ่มขึ้นแต่ไม่มากนัก ทำให้คะแนนสอบ HSK ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองใกล้เคียงกันทั้งในรายทักษะและคะแนนรวม ทำให้ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเหมือนในการสอบ HSK ครั้งแรก ที่กลุ่มที่ไม่ไปมีคะแนน HSK รวม คะแนนทักษะการฟังและการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ไปเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประเด็นที่น่าสนใจคือกลุ่มตัวอย่างหนึ่งคนจากกลุ่มที่ไปเงินและกลุ่มที่ไม่ไปที่สอบ HSK 5 ในการสอบครั้งแรก (pre-test) ผู้ที่ไม่ไปได้คะแนนสูงกว่าผู้ไปเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในคะแนนรวมและรายทักษะ โดยผู้ที่ไม่ไปได้คะแนนรวมถึง 277 คะแนน เกือบเต็มระดับ 300 ของ HSK 5 ขณะที่ผู้ไปเงินได้คะแนนรวมเพียง

240 คะแนนและมีคะแนนในทุกทักษะต่ำกว่าผู้สอบที่ไม่ไป (ดูตาราง 4) ในการสอบครั้ง
หลัง (post-test) ผู้สอบที่ไม่ไป ยังคงสอบ HSK 5 เช่นเดิมและมีคะแนนทักษะการฟัง
และการอ่านลดลง แต่มีพัฒนาการดีขึ้นในด้านการเขียนและคะแนนรวม ขณะที่
หลังจากกลับจากการศึกษาต่อในประเทศจีน ผู้สอบที่ไปจีนได้พัฒนาทักษะทางภาษา
ขึ้นมาในระดับมากเพียงพอที่จะเข้ารับการทดสอบและสามารถสอบผ่าน HSK 6 ได้
(ดูตาราง 4 และ 5)

ตาราง 5 เปรียบเทียบคะแนน HSK ของกลุ่มตัวอย่างที่มีการเปลี่ยนระดับ HSK

HSK	กลุ่มที่ไปเงิน (N = 3+1)				กลุ่มที่ไม่ไป (N = 0)									
	ทดสอบก่อน ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ทดสอบหลัง \bar{X}	S.D.	D	t-test	ทดสอบก่อน ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ทดสอบหลัง \bar{X}	S.D.
การฟัง (N = 3)	4	67.33	11.72	5	77.00	3.61	N/A	N/A	-	-	-	-	-	-
การอ่าน (N = 3)	4	82.00	8.54	5	61.67	14.47	N/A	N/A	-	-	-	-	-	-
การเขียน (N = 3)	4	71.33	4.93	5	69.67	0.58	N/A	N/A	-	-	-	-	-	-
คะแนน รวม (N = 3)	4	220.67	22.19	5	208.33	17.67	N/A	N/A	-	-	-	-	-	-
การฟัง (N = 1)	5	78.00	-	6	70.00	-	N/A	N/A	-	-	-	-	-	-
การอ่าน (N = 1)	5	84.00	-	6	70.00	-	N/A	N/A	-	-	-	-	-	-
การเขียน (N = 1)	5	78.00	-	6	79.00	-	N/A	N/A	-	-	-	-	-	-
คะแนน รวม (N = 1)	5	240	-	6	219	-	N/A	N/A	-	-	-	-	-	-

D = Development พัฒนาการ

D= Developpr

หลังจากกลับจากการศึกษาต่อ กลุ่มที่ไปจีนมีพัฒนาการทางภาษาเพิ่มขึ้นอย่างมาก กลุ่มตัวอย่าง 18 คนยังคงเข้าสอบวัดความสามารถ HSK ในระดับเดิมคือ HSK 4 และมีคะแนนสูงขึ้น ส่วนอีก 3 คนที่สอบ HSK 4 ก่อนไปประเทศจีนหลังกลับมาสามารถสอบผ่าน HSK 5 และหนึ่งคนที่เคยสอบ HSK 5 เข้าสอบ HSK 6 และสามารถสอบผ่านได้

จากตาราง 5 แม้ว่ากลุ่มที่ไปจีน 3 คนที่สอบ HSK 5 ในการสอบครั้งหลังจะมีคะแนนการสอบในบางทักษะลดน้อยลงหากเปรียบเทียบกับ การสอบครั้งแรกที่เข้าสอบ HSK 4 แต่ในความจริงกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถเพิ่มขึ้นอย่างมาก แต่การเข้าสอบในระดับที่สูงจึงมีความยากมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ HSK 4 ผู้สอบต้องสามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารในหัวข้อที่กว้างขวางและสามารถสื่อสารกับผู้ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่ได้อย่างคล่องแคล่ว เรียนรู้คำศัพท์มาแล้วอย่างน้อยเพียง 1,200 คำ ขณะที่ HSK 5 เป็นระดับที่ผู้สอบต้องสามารถอ่านเข้าใจภาษาจีนจากหนังสือพิมพ์และนิตยสารจีนฟังและเข้าใจรายการโทรทัศน์และภาพยนตร์จีนและสามารถพูดภาษาจีนในที่สาธารณะได้ เรียนรู้คำศัพท์มาแล้วอย่างน้อย 2,500 คำ

กลุ่มที่ไปจีนหนึ่งคนที่สอบผ่าน HSK 6 ซึ่งเป็นระดับสูงสุดของในการทดสอบ HSK และเป็นระดับสำหรับผู้สอบที่สามารถฟังและอ่านข่าวสารภาษาจีนได้อย่างดีสามารถสื่อสารความคิดเห็นของตนเองด้วยปากเปล่าหรือการเขียนเป็นภาษาจีนได้อย่างคล่องแคล่ว เรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีน 5,000 คำขึ้นไป จึงเป็นระดับที่ผู้สอบต้องมีความรู้ความสามารถด้านภาษาจีนในระดับสูง แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพิ่มขึ้นอย่างเป็นที่ประจักษ์ จนสามารถเลื่อนระดับไปสอบในระดับสูงสุดได้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ต่างประเทศและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนกับคะแนนพัฒนาการทางภาษา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

ประสบการณ์ต่างประเทศและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนกับคะแนนพัฒนาการทางภาษา ได้ทำการทดสอบโดยใช้ Pearson Product Moment Correlation

ตาราง 6 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นฐานความรู้เดิมและประสบการณ์ต่างประเทศกับการพัฒนาทักษะทางภาษาจีน

พัฒนาการทางภาษา	พื้นฐานความรู้เดิม	ประสบการณ์ในประเทศจีน
ทักษะการพูด		
การตอบคำถาม	-.241	.266*
การบรรยายภาพ	-.191	.424**
การแสดงความคิดเห็น	-.212	.355*
คะแนนรวม	-.249	.421**
HSK		
การฟัง	-.326*	.284*
การอ่าน	-.418**	.162
การเขียน	-.388**	.198
คะแนนรวม	-.462**	.254

*ค่าสัมพัทธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$ ** ค่าสัมพัทธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .01$

การทดสอบพบว่าประสบการณ์ในประเทศจีนมีความสัมพันธ์กับคะแนนพัฒนาทักษะการพูดและการฟังของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่าประสบการณ์ต่างประเทศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบรรยายภาพและการพูดโดยรวมที่ระดับ .01 ($r = .424$ และ $.421$ โดยลำดับ) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็นและการฟังที่ระดับ .05 ($r = .266, .355$ และ $.284$ โดยลำดับ)

พื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน วัดโดยคะแนนเฉลี่ยรวมรายวิชาภาษาจีน (Grade Point Average: GPA) เมื่อกลุ่มตัวอย่างสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่ 2 ไม่มี

ความสัมพันธ์กับพัฒนาการทักษะการพูด แต่มีความสัมพันธ์เชิงลบระดับปานกลางและอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับคะแนนรวมของ HSK ทักษะการอ่านและการเขียน ($r = -.462, -.418, -.388$ โดยลำดับ $P < .01$) มีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับต่ำกับพัฒนาการด้านการฟัง ($r = -.326, P < .05$) กล่าวคือ ผู้มีพื้นฐานความรู้เดิมทางภาษาจีนต่ำก่อนไปศึกษาในประเทศจีน จะพัฒนาการคะแนนสอบ HSK ในภาพรวมและรายทักษะสูง ขณะที่ผู้มีพื้นฐานความรู้เดิมสูง จะมีพัฒนาการคะแนนสอบ HSK ต่ำกว่า แสดงว่าผู้มีพื้นฐานความรู้เดิมต่ำ จะมีโอกาสพัฒนาทักษะทางภาษามากกว่าผู้มีความสามารถสูง

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยชิ้นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของบริบทการเรียนภาษาจีนต่อการพัฒนาทักษะการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนของผู้เรียน โดยกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มคือ กลุ่มที่ไปเรียนภาษาจีนในประเทศจีนและกลุ่มที่เรียนในประเทศไทย ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนของกลุ่มที่ไปเรียนต่อในประเทศจีนและกลุ่มที่ไม่ไป

ในการทดสอบครั้งแรกคือก่อนที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มจะเข้าศึกษาต่อในชั้นปีที่ 3 (pre-test) ด้านทักษะการพูด ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มที่ไม่ไปจีนมีความสามารถสูงกว่ากลุ่มที่ไปจีนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในการทดสอบครั้งหลังคือเมื่อก่อนที่ทั้งสองกลุ่มสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่ 3 (post-test) พบว่าหลังกลับจากประเทศจีน กลุ่มที่ไปจีนสามารถพัฒนาทักษะการพูดได้ดีขึ้นจนมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ไป ถึงแม้จะสูงกว่าอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็แสดงว่าการไปศึกษาในประเทศจีนช่วยพัฒนาทักษะการพูดให้แก่กลุ่มที่ไปจีน

ด้านทักษะการฟัง การอ่านและการเขียน พบว่าในการทดสอบครั้งแรก กลุ่มที่ไม่ไปมีคะแนนทักษะการฟัง การอ่านและคะแนนรวม HSK สูงกว่ากลุ่มที่ไปจีนอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีคะแนนการเขียนสูงกว่ากลุ่มที่ไปจีนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในการทดสอบอีกครั้งหลังจากกลุ่มที่ไปจีนเดินทางกลับมา พบว่าคะแนนทักษะการฟัง การอ่าน การเขียนและคะแนนรวม HSK ของกลุ่มที่ไปจีนและกลุ่มที่ไม่ไป ที่สอบ HSK ระดับเดิมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะกลุ่มที่ไปจีนมีความสามารถทางภาษาสูงขึ้นกว่าเดิม

2. การเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนของกลุ่มตัวอย่างที่ไปจีนและกลุ่มที่ไม่ไป หลังกลุ่มตัวอย่างทั้งสองสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่ 3

ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มที่ไปจีนมีพัฒนาการของทักษะการพูดสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งในด้านทักษะการตอบคำถาม การบรรยายภาพ และการแสดงความคิดเห็น ในด้านการฟัง การอ่าน การเขียนและคะแนนรวมของ HSK พบว่ากลุ่มที่ไปจีน มีพัฒนาการสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มที่ไปจีน 4 คนมีพัฒนาการก้าวกระโดด สามารถสอบผ่านระดับ HSK ในระดับที่สูงขึ้นและยากขึ้นหลังกลับจากประเทศจีน ขณะที่ไม่พบว่ามี การสอบในระดับที่สูงขึ้นในกลุ่มที่ไม่ไป

ผลการวิจัยที่พบว่าการไปเรียนต่อในประเทศเจ้าของภาษาช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการพูด สอดคล้องกับงานวิจัยส่วนใหญ่ที่ศึกษาทักษะการพูด เช่นงานของ Brecht et al. (1995) งานของ Collentine (2004) งานของ Du (2013) และงานของ Wright และ Zhang (2014) ซึ่งพบว่าการไปใช้ชีวิตและเรียนภาษาในประเทศเจ้าของภาษา ช่วยพัฒนาทักษะการพูดให้แก่ผู้เรียน

ผลการวิจัยที่พบว่าทักษะการฟัง การอ่านและการเขียนของกลุ่มที่ไปจีนเพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Brecht et al. (1995) ซึ่งพบว่าผู้เรียนที่ไปเรียนต่างประเทศ มีพัฒนาการการฟังมากกว่าผู้ไม่ไป Sasaki (2011) ก็พบว่าผู้ไปเรียนต่างประเทศมีพัฒนาการด้านการเขียนดีกว่าผู้เรียนภายในประเทศ นอกจากนี้ Meara

(1994) รายงานว่าผู้ที่ไปเรียนต่างประเทศจะสามารถพัฒนาทักษะการพูดและการฟังได้เป็นอย่างมาก ส่วนทักษะการเขียนและการอ่านก็มีพัฒนาการแต่ในระดับที่น้อยกว่า อย่างไรก็ตาม Baro และ Serrano (2011) ไม่พบความแตกต่างในทักษะการเขียนของผู้ไปเรียนต่างประเทศและผู้ไม่ไป ผู้วิจัยสรุปว่าเป็นเพราะว่าระยะเวลาที่ไปเรียนในต่างประเทศไม่นานพอสำหรับการพัฒนาทักษะการเขียน

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ต่างประเทศและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนกับคะแนนพัฒนาการทางภาษา พบว่าการได้ไปศึกษาต่อในประเทศจีน มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาทักษะการพูดและการฟังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า พื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนก่อนเดินทางไปมีความสัมพันธ์ในด้านลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพัฒนาการของคะแนน HSK กล่าวคือ กลุ่มผู้มีความสามารถภาษาจีนต่ำก่อนไปประเทศจีน จะมีพัฒนาการมากกว่าผู้ที่มีพื้นฐานความรู้สูง ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลของงานวิจัยเกี่ยวกับการไปเรียนภาษาในต่างประเทศที่สำรวจโดย Freed และ Coleman (Freed, 1995, 1998 และ Coleman, 1997 Cited in Tanaka & Ellis, 2003) ซึ่งพบว่า ผู้เรียนที่มีทักษะทางภาษาต่ำก่อนไปเรียน จะมีพัฒนาการทางภาษามากกว่าผู้ที่มีความสามารถสูง

เอกสารอ้างอิง

- Baro, A. L., & Serrano, R. S. (2011). Length of stay and study abroad: Language gains in two versus three months abroad. *RESLA*, 24, 95-110.
- Brecht, R., Davidson, D., & Ginsberg, R. (1995). Predictors of foreign language gain during study abroad. In B. F. Freed (Ed.), *Second language acquisition in a study abroad context* (pp. 37-66). Amsterdam: Benjamins.

- China Scholarship Council. (2013). China Update: Chinese Government to support 50,000 International Students in 2015. Retrieved from: <http://www.csc.edu.cn/laihua/newsdetailen.aspxcid=208&id=2339>.
- Collentine, J. (2004). The effects of learning contexts on morphosyntactic and lexical development. *Studies in Second Language Acquisition*, 26, 227-248.
- Collentine, J. (2009). Study abroad research: Findings, implications, and future directions. In M. H. Long and C. J. Doughty (Eds.), *The handbook of language teaching*. Wiley-Blackwell, Oxford, UK.
- CUCAS. (2013). 5 reasons to study in China. Retrieved from: http://www.cucas.edu.cn/Homepage/content/content_126.shtml.
- DeKeyser, R.M. (1991). Foreign language development during a semester abroad. In B.F. Freed (Ed.), *foreign language acquisition research and the classroom* (pp. 104-119). Lexington, MA: D.C. Heath and Company.
- Dekeyser, R. M. (2007). Study abroad as a foreign language practice. In R. M. DeKeyser (Ed.), *Practice in a second language: Perspectives from applied linguistics and cognitive psychology* (pp. 208-226). Cambridge: Cambridge University Press.
- Dewey, D. P. (2004). A comparison of reading development by learners of Japanese in intense domestic immersion and study abroad contexts. *Studies in Second Language Acquisition*, 26(2), 303-327.
- Du, H. (2013). The development of Chinese fluency during study abroad in China. *The Modern Language Journal*, 97(1), 131-143.

- Freed, B., Segalowitz, N., & Dewey, D. P. (2004). Context of learning and second language fluency in French: Comparing regular classroom, study abroad and intensive domestic immersion programs. *Studies in Second Language Acquisition*, 26(2), 275-301.
- Kinginger, C. (2011). Enhancing language learning in study abroad. *Annual Review of Applied Linguistics*, 31, 58-73.
- Lafford, B., & Collentine, J. (2006). The effects of study abroad and classroom contexts on the acquisition of Spanish as a second language: From research to application. In B. Lafford and R. Salaberry and (Eds.), *Spanish second language acquisition: From research findings to teaching applications* (pp. 103-126). Washington, D.C.: Georgetown University Press.
- Liu, J. J. (2010). Assessing students' language proficiency: A new model of study abroad program in China. *Journal of Studies in International Education*, 14(5), 528-544.
- Meara, P. (1994). The year abroad and its effects. *Language Learning Journal*, 10, 32-38.
- Renliang, L. (2015, July). Four-decade cooperation in education inheritances millennium brotherhood relationship. In *The 4th Thai-Chinese Strategic Research Seminar, Xiamen, Fujian, People's Republic of China*.
- Sasaki, M. (2011). Effects of varying lengths of study-abroad experiences on Japanese EFL students' L2 writing ability and motivation: A longitudinal study. *TESOL Quarterly*, 45(1), 81-105.

- Tanaka, K., & Ellis, R. (2003). Study abroad, language proficiency, and learner beliefs about language learning. *JALT Journal*, 25(1), 63-85.
- Wright, C., & Zhang, C. (2014). Examining the effects of study abroad on L2 Chinese development among UK university learners. *Newcastle and Northumbria Working Papers in Linguistics*, 20, 67-83.